

energiavirasto
energimyndigheten

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:

26.11.2024

Dokumentet är daterat:

26.11.2024

The document is dated:

26.11.2024

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name:

Åsa Liesola

Pvm / Datum / Date:

26.11.2024

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name:

Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date:

26.11.2024

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

26.11.2024

Pori Energia Sähköverkot Oy

Sähköisesti: [REDACTED]

Asia

Pori Energia Sähköverkot Oy:n sähkömarkkinalain 61 a §:n 3 momentin mukainen poikkeuslupa harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin jakeluverkonhaltijalle on säädetty mahdolliseksi sähkömarkkinalaissa tai sähkökauppa-asetuksessa.

Asianosainen

Pori Energia Sähköverkot Oy (2042723-9)
PL 9,
28101 Pori

Vireilletulo

29.8.2024

Ratkaisu

Energiavirasto myöntää Pori Energia Sähköverkot Oy:lle (2042723-9, jäljempänä myös hakija ja yhtiö) sähkömarkkinalain (497/2023) 61 a §:n 3 momentissa tarkoitettun luvan harjoittaa sähköjakelun tilaustyöpalveluita, asiantuntija- ja käyttökeskuspalveluita ja alamittauspalveluita sekä muuta vuokraustoimintaa (sis. varavoimakoneiden, muuntamoiden ja muuntamokoneiden vuokraaminen sekä yksittäiset tilavuokrat esim. muuntajille).

Energiavirasto myöntää hakijalle poikkeusluvan harjoittaa tarviketoimitukset-liiketoimintaa, tietoliikenneverkon vuokraustoimintaa ja muita hakemuksessa mainittuja liiketoimintoja nykyisessä laajuudessaan sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin perusteella.

Myönnetyt luvat ovat toistaiseksi voimassa olevia.

Selostus asiassa

Sähkömarkkinalain (497/2023) 1.6.2023 voimaan asetetuilla uudistuksilla pantiin täytäntöön sähkömarkkinadirektiivin 31 artiklan 10 kohdan säännökset jakeluverkonhaltijoiden oikeudesta harjoittaa muita kuin sähkömarkkinadirektiivissä ja sähkökauppa-asetuksessa säädettyjä liiketoimintoja ja 33 artiklan 2 kohdan säännökset jakeluverkonhaltijoiden oikeudesta harjoittaa sähköajoneuvojen latauspalvelua. Uudistetun sähkömarkkinalain 61 a §:n mukaisesti:

- Jakeluverkonhaltijalla on oikeus harjoittaa liiketoimintaa muussa verkossa kuin sähköverkossa, jos toimivaltainen viranomainen on myöntänyt jakeluverkonhaltijalle tällaisen liiketoiminnan harjoittamisen edellyttämän toimiluvan. (1 momentti)

26.11.2024

- Jakeluverkonhaltija ei saa harjoittaa sähköajoneuvojen latauspalveluliiketoimintaa. Jakeluverkonhaltija voi kuitenkin ylläpitää omaan käyttöönsä varattuja sähköajoneuvojen latauspisteitä. (2 momentti)
- Energiavirasto voi myöntää jakeluverkonhaltijalle luvan harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin jakeluverkonhaltijalle on säädetty mahdolliseksi tässä laissa tai sähkökauppa-asetuksessa, jos liiketoiminnan harjoittaminen on tarpeen, jotta jakeluverkonhaltija voi täyttää tämän lain tai sähkökauppa-asetuksen mukaiset velvoitteensa. (3 momentti)

Sähkömarkkinalain 61 a §:n voimaantulon yhteydessä, Energiavirasto katsoi ajankohtaiseksi kartoittaa verkonhaltijoiden muiden liiketoimintojen sisältöä sähkön jakeluverkkotoiminnassa, sillä edellinen muun liiketoiminnan harjoittamista koskeva selvitys oli toteutettu viimeksi vuonna 2012. Energiaviraston 17.5.2023 lähettämällä selvityspyynnöllä virasto pyysi verkonhaltijoilta vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- Harjoitetaanko yhtiössänne muuta liiketoimintaa?
- Mikäli muuta liiketoimintaa harjoitetaan, mihin liiketoimintaan se on eriytetty?
- Onko yhtiönne harjoittama muu liiketoiminta merkitykseltään vähäistä (TEMa 1305/2019 2 §)?
- Minkälaisia liiketoimintoja yhtiönne harjoittama muu liiketoiminta tai muu vähämerkityksellinen liiketoiminta pitää sisällään?

Pori Energia Sähköverkot Oy:n selvityspyyntöön 5.6.2023 toimittaman vastauksen mukaan yhtiössä harjoitetaan muuta liiketoimintaa. Muu liiketoiminta pitää sisällään kaikki muut liiketoiminnot paitsi sähkömarkkinalain (588/2013) 3 §:n 6 kohdan mukaisen sähköverkkotoiminnan. Muu liiketoiminta on eriytetty omaksi liiketoiminnaksi, eikä se ole merkitykseltään vähäistä.

Energiavirasto lähetti 8.12.2023 jakeluverkonhaltijoille valvontakirjeen (Dnro 1793/040201/2023) ja tulkintaohjeen (3947/040002/2023) sähkömarkkinalain 61 a §:n soveltamiseksi. Energiavirasto edellytti valvontakirjeessään muita liiketoimintoja harjoittavat jakeluverkonhaltijat hakemaan Energiavirastolta 61 a §:n 3 momentin mukaista poikkeuslupaa muiden liiketoimintojen harjoittamiseen 31.12.2024 mennessä. Poikkeusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että muun liiketoiminnan harjoittaminen palvelee jakeluverkonhaltijan lakisääteisten tehtävien hoitamista. Energiaviraston tulkintaohjeen mukaisesti, tällaisia liiketoimintoja voivat olla esimerkiksi sellaiset liiketoiminnot, jotka:

- tukevat varman, luotettavan ja tehokkaan sähkönjakeluverkon käyttöä, ylläpitoa ja kehittämistä
- turvaavat sähkön loppukäyttäjien riittävää sähkön saantia (esim. valvomo-, varallaolo- ja varavoimapalvelut)
- edistävät kohtuullisia sähkön jakeluvaatimuksia pitkällä aikavälillä.

Energiavirasto on linjannut valvontakirjeessään, ettei poikkeuslupaa ei tarvitse hakea vähämerkityksellisen muun liiketoiminnan harjoittamiseen tai muussa verkossa

26.11.2024

kuin sähköverkossa harjoitettavalle liiketoiminnalle, jos toimivaltainen viranomainen on myöntänyt jakeluverkonhaltijalle toimiluvan kyseiseen verkkoon. Muussa verkossa kuin sähköverkossa harjoitettavaksi liiketoiminnaksi voidaan luokitella esim. maakaasu-, kaukolämpö-, vesi- ja viemäröintiverkkotoiminta.

Pori Energia Sähköverkot Oy on hakenut Energiavirastolta 29.8.2024 sähkömarkkinalain 61 a §:n 3 momentin mukaista poikkeuslupaa harjoittaa muuta liiketoimintaa. Hakijan muuhun liiketoimintaan lukeutuvat seuraavat liiketoiminnot: 1) sähköjakelun tilaustyöpalvelu, 2) asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelu, 3) tarviketoimitukset, 4) alamittauspalvelut, 5) vuokraustoiminta ja 6) muut liiketoiminnot¹. Hakija on hakenut poikkeuslupaa Energiavirastolta seuraavin perustein:

1) *"Sähköjakelun tilaustyöpalvelu*

A. *Sähköjakelun tilaustyöpalvelu*

B. *Hakijan sähköjakelun tilaustyöpalvelulla tässä yhteydessä tarkoitetaan hakijan asiakkaiden kiinteistöverkkoihin/jakeluverkkoihin/verkkoinfraan kohdistuvia erityyppisiä projektikohtaisia tilaustöitä, joita hakijan asiakas haluaa hakijalta tilata ja ostaa omaan verkkoonsa.*

Hakijan tilaustyöpalvelu sisältää esim. asiakkaiden verkkojen/verkkoihin kohdistuvan yleissuunnittelun, suunnittelun, luvituksen, materiaalin toimitamisen, rakennuttamisen, rakentamisen ja loppudokumentoinnin.

Tilaustyöpalvelun varsinainen fyysinen toteuttaminen käytännössä ostetaan hakijan sopimusurakoitsijoilta tai tarvittaessa kilpailutuksen kautta, mutta tilaustyöpalvelun tilanneeseen asiakkaaseen nähden hakija toimii palveluntarjoajana. Hakijan oma henkilökunta osallistuu mm. tilaustyön vastaanottoon, projektijohtoon ja organisointiin, tarvittavaan valvontaan, asiakkuuden hoitoon ym. hakijan toimiessa tilaustyön varsinaisena toimittajana asiakkaalle.

Esimerkinomaisesti tilaustyöpalvelu kattaa yksittäisinä tilauksina esim. mitauskeskusten toimittaminen, teollisuusalueiden aluesähköistys (asiakkaan kiinteistöverkkoon liittyvät työt), konsernin sisäisiä rakennushankkeita esim. sisäverkon muutostyöt, alamittauspalveluiden rakentaminen, katkaisijoiden vaihtotyöt sekä muuntamoiden rakentaminen.

C. *Liikevaihdon suuruus keskimäärin vuodessa [REDACTED]*

D. *Liikevaihdon osuus hakijan kokonaisliikevaihdosta 2023 noin [REDACTED] %*

E. *Sähköjakelun tilaustyöpalvelu on kiinteä osa hakijan vastuualueen sähkömarkkinalain mukaisten velvoitteiden tukena toimivaa palveluvalikoimaa. Vastuualueen sähköjakelun (sekä oman että asiakkaiden) tukeminen muun*

¹ Muut liiketoiminnot sisältävät muut liiketoiminnot paitsi kohtien 1–5 mukaiset liiketoiminnot ja SML (588/2013) 3 §:n 6 kohdan mukaisen sähköverkkoliiketoiminnan.

² Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

³ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

26.11.2024

liiketoiminnan luonteen tarkastelun näkökulmasta on kokonaisuus, johon asiallisesti liittyy loppukäyttäjien sähkölaitteistojen asianmukainen toimivuus ja loppukäyttäjien tarpeisiin vastaavien ratkaisujen toteuttaminen siten, että ratkaisut osaltaan edistävät myös säästäväistä sähkönkäyttöä sekä "verkkojen" yhteensopivuutta.

Tilaustyöpalvelun kautta käytössä olevat resurssit turvaavat osaltaan myös sähköverkon toimintavarmuutta ja sähkön loppukäyttäjien riittävää sähkönsaantia sillä asiakkaiden tilaustöihin kohdistettuja resursseja hyödynnetään myös luvanvaraisessa sähköverkossa toteutettuihin hakijan omassa verkossa toteutettaviin sähkömarkkinalain edellyttämiin toimiin ja toimintoihin.

Alueellisten alihankkijaresurssien laaja-alainen työllistäminen tilaustöiden kautta on myös sähköverkon häiriö- ja vikatilanteiden hoitamisen kannalta tärkeää, jotta resurssin turvaamiseksi kustannustehokasta kokonaisuutta voidaan ylläpitää verkonhaltijan muiden velvoitteiden asianmukaiseksi varmistamiseksi.

Mikäli hakija joutuisi luopumaan tai siirtämään tilaustyötoiminnan erilliseen yhtiöön, on vaarana, että tarvittava ajantasainen osaaminen, hankintaresurssien joustavuus, korkean toimitusvarmuuden mahdollistaminen myös asiakkaan verkoissa sekä vastuualueella tarjottavan asiakasverkkojen sähköjakeluun liittyvä asiakaspalvelun tavoitettavuus heikkenisi uusien rajapintojen synnyttämisen, uuden toimijan ja organisoinnin myötä.

Yksityiskohtainen tekninen tieto ja mahdollisuus osallistua jo ennalta asiakkaan oman verkon tilaustöihin mahdollistaa asiakkaan ja verkonhaltijan sähkölaitteistoiden yhteensopivuuden varmistamisen luotettavasti ja mahdollisesti jo koeteltujen teknisesti asianmukaisten ratkaisujen tai suojausten soveltamisen verkkojen rajapinnassa sekä asiakkaan verkon sisällä. Vastavalla tavalla vikatilanteiden selvittäminen, toteaminen ja tilannekohtainen riskinhallinta mahdollistuu joustavammin ilman mittavia teknisten taustaineistoiden keruulta ulkopuolisilta, joka osaltaan itseisarvona tukee loppukäyttäjien riittävää sähkönsaantia ko. tilanteissa.

2) Asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelu

A. Asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelu

- B. *Hakijan asiantuntijapalvelu sisältää asiakkaiden verkkojen/verkkoihin kohdistuvan suunnittelu- ja selvityspalvelun, konsernin tau muille yhtiöille tarjottavia projektipäällikkö tai muita vastaavia asiantuntijapalveluita, käytönjohtajapalvelua sekä NIS-pääkäyttäjäpalvelua Porin kaupungin valaistuverkolle.*

Edellä kohdasta 1) Sähkön jakelun tilaustyöpalvelu poiketen myös varsinainen fyysinen toteuttaminen toteutetaan hakijan omilla resursseilla ja henkilökunnalla.

26.11.2024

- C. Liikevaihdon suuruus keskimäärin vuodessa [REDACTED]⁴, jakautuen siten, että asiantuntijapalvelu noin [REDACTED] ja käyttökeskuspalvelu noin [REDACTED]
- D. Liikevaihdon osuus hakijan kokonaisliikevaihdosta 2023 noin [REDACTED] %
- E. Asiakkaille toimitettavaan asiantuntija- ja käyttökeskuspalveluun allakoidut henkilöresurssit turvaavat hakijan näkemyksen mukaan sähköverkon toimintavarmuutta ja sähkökäyttäjien riittävää sähkön saantia, koska asiakkaiden asiantuntija- ja käyttökeskuspalveluun kohdistettuja resursseja hyödynnetään myös luvanvaraisessa sähköverkkotoiminnassa.

Edelleen organisatorisesta ja työvoiman pysyvyyden kannalta tarkastellen henkilöresurssien hyödyntäminen asiantuntijuuden käyttömahdollisuuksia tukien mahdollistaa resurssin jatkuvan kehittymisen johtaen viimekädessä sähköjakeluverkon ylläpidon, kehittämisen ja käytön ammattitaidon kehittymiseen vastuualueen sisäisten erityispiirteiden mukaisesti edistään kohtuullisia sähkön jakeluvaatimuksia pitkällä aikavälillä ammattitaitoisen henkilökunnan olemassaolon pysyvyyden ja saatavuuden kautta.

3) Tarviketoimitukset

- A. Tarviketoimitukset
- B. Kaapeli-, muuntaja- ja muuntamomateriaalien toimitus asiakkaille

Materiaalihankinnat toteutetaan asiakkailta vastaanotettujen yksittäisten tilausten mukaisesti tapauskohtaisesti. Hakija ei ole etukäteen tai yleisesti sitoutunut toimittamaan materiaaleja tai tarvikkeita eivätkä tarviketoimitukset ole automaatio tai yleisesti tarjolla, vaan toimitus on aina kulloisenkin tapauskohtaisen arvioinnin tulos ja sillä hetkellä käytettävissä olevien mahdollisuuksien rajoissa tapahtuva toimi.

Materiaalitoimitukset sisältävät vain sähköjakeluun tarvittavia materiaaleja tai komponentteja/laitteita

- C. Liikevaihdon suuruus keskimäärin vuodessa noin [REDACTED]
- D. Liikevaihdon osuus hakijan kokonaisliikevaihdosta 2023 noin [REDACTED] %
- E. Hakija on kilpailuttanut omat materiaalitoimituksensa julkisten hankintojen kautta (erityisalojen hankintalaki). Asiakkaille hankittava materiaali vastaa alalla yleisesti käytettyjä materiaalivaatimuksia ja osaltaan turvaa asiakkaan riittävää sähkön saantia sekä tukee varman, luotettavan ja tehokkaan sähköjakeluverkon käyttöä sekä kehittämistä ja välillisesti myös verkkojen

⁴ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

⁵ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

⁶ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

⁷ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

⁸ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

⁹ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

26.11.2024

yhteensopivuutta ja toimintaa laajasti käytössä testattujen ja koeteltujen materiaalien toimituksen muodossa.

Asiakkaan yksittäistä hankinta- ja materiaalariskiä, verrattuna mahdolliseen asiakkaalle uuteen ja tuntemattomaan toimittajaan, pystytään mm. logistiikan, toimitusaikojen, saatavuuden, hinnoittelun ja vakiintuneen toimitusketjun kautta turvaamaan sekä operatiivisesti että teknisesti osaltaan johtaen suoraan myös loppukäyttäjän sähkön saannin turvaamista koskevaan hyötyyn kokonaisuus huomioiden ja välillisesti myös osin hakijan verkon kehittämisen tukemiseen.

Vastaavalla tavalla tapauskohtaisesti isommat tilauserät vähentävät suhteellisia yleiskuluja tai muita toimituskuluja tarvikeyksikköä kohden, johtaen tehokkaampaan kustannusrakenteeseen molemminpuolisesti myös verkkojen ylläpidon ja kehittämisen näkökulmasta tarkastellen.

4) Alamittauspalvelut

A. Alamittauspalvelut

B. Asiakkaiden tilaamat alamittauspalvelut asiakkaiden käyttöpaikoilla ja sisäisissä verkoissa

C. Liikevaihdon suuruus keskimäärin vuodessa [REDACTED]

D. Liikevaihdon osuus hakijan kokonaisliikevaihdosta 2023 noin [REDACTED]¹ %

E. Alamittauspalvelu edistää osaltaan sähkömarkkinalaissa mittauksen osalta mainittua pyrkimystä edistää verkon käyttäjien tehokasta ja säästäväistä sähkönkäyttöä.

Vastaavalla tavalla alamittauspalvelun toimittaminen parantaa kohteiden sisäisen sähkönkäytön seurannan ja tasapuolisen kustannusjaon toteutumista käyttöä vastaavasti edistäen kohteiden sähkönkäytön jakautumisen läpinäkyvyyttä. Tämä osaltaan edesauttaa kunkin käyttäjän mahdollisuuksia kyseisissä kohteissa optimoida omaa toimintaansa näiltä osin.

5) Vuokraustoiminta

A. Vuokraustoiminta

B. Muuntamo ja muuntajakoneen vuokraus, varavoimakoneen vuokraus sekä yksittäiset tilavuokrat esim. muuntajalle. Hakijan omistuksessa olevan tietoliikenneverkon vuokraus konsernin liiketoiminnoille sekä Porin kaupungin katuvalojen ohjauksen.

¹⁰ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

¹¹ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

- C. Liikevaihdon vuokraus keskimäärin [REDACTED]¹², jakautuen siten, että tietoliikenneverkon vuokraukseen liittyvä osuus noin [REDACTED] ja muu vuokraus noin [REDACTED]
- D. Liikevaihdon osuus hakijan kokonaisliikevaihdosta 2023 noin [REDACTED] %
- E. Muuntamon, muuntajakoneen ja varavoimakoneen vuokraaminen turvaa sähkön loppukäyttäjien riittävää sähkön saantia. Vastaavalla tavalla tilan vuokraaminen asiakkaan muuntajaa varten turvaa loppukäyttäjän riittävää sähkön saantia.

Tietoliikenneverkkojen vuokrauksen osalta liiketoiminta mahdollistaa kustannustehokkaamman, laadullisesti korkeampilaatuisen ja teoreettiselta kapasiteetiltaan järeämmän kokonaisuuden ja samalla verkonhaltijalla tällä hetkellä käyttämättä jäävän kapasiteetin hyödyntämisen korvausta vastaan myös kaupunkikonsernin muissa yhtiöissä, tukien tätä kautta nykylaatuisen sähkönjakeluverkon käyttöä, ylläpitoa ja tulevaisuuden kehitysmahdollisuuksia jakeluverkonhaltijan tai asiakkaiden tarveperusteiden muutoksien varalta. Resurssi on käytössä myös luvanvaraisessa toiminnassa.

6) Muut liiketoiminnot

- A. Muut liiketoiminnot
- B. Muut liiketoiminnot sisältävät mm. kaapelinnäyttöpalvelun, lukitus ja käyttömaksuja, FEN-tiedonsiirtolaskutuksen (FG-yhteys)
- C. Liikevaihdon suuruus keskimäärin vuodessa [REDACTED]
- D. Liikevaihdon osuus hakijan kokonaisliikevaihdosta 2023 noin [REDACTED]¹⁶ %
- E. Verkonhaltijan käsityksen mukaan tässä kohdassa käsitellyt toiminnot tukevat varman, luotettavan ja tehokkaan sähkönjakelun käyttöä, ylläpitoa ja kehittämistä sekä osaltaan edistävät kohtuullisia sähkön jakeluvaatimuksia pitkällä aikavälillä.”

Hakijan poikkeuslupahakemuksen kohteena olevan muun liiketoiminnan liikevaihto oli vuonna 2023 noin 1 481 000 euroa. Liikevaihdon osuus vastasi noin 5,8 % hakijan kokonaisliikevaihdosta (25 400 000 euroa).

Hakijan mukaan muut liiketoiminnot tukevat sähkömarkkinalain tavoitteiden toteutumista (esim. Sähkömarkkinalain 588/2013 1 luvun 1 §:n 2 momentti). Hakijan mukaan poikkeuslupahakemuksen kohteena olevien muiden liiketoimintojen (kohdat 1–6 yllä) yhtiöittäminen erilliseen yhtiöön ei ole tarkoituksenmukaista.

¹² Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

¹³ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

¹⁴ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

¹⁵ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

¹⁶ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

Energiaviraston poikkeuslupahakemusta koskeva täydennyspyyntö

Energiavirasto lähetti Pori Energia Sähköverkot Oy:lle 18.9.2024 lisätietopyynnön yhtiön 29.8.2024 lähettämään poikkeuslupahakemukseen liittyen. Lisätietopyynnössään Energiavirasto pyysi Pori Energia Sähköverkot Oy:tä tarkentamaan:

Sähkönjakelun tilaustyöpalvelu

Hakemuksen mukaan *"asiakkaiden tilaustöihin kohdistettuja resursseja hyödynnetään myös luvanvaraisessa sähköverkossa toteutettuihin hakijan omassa verkossa toteutettaviin sähkömarkkinalain edellyttämiin toimiin ja toimintoihin"*.

Tarkoitetaanko asiakkaiden tilaustöihin kohdistetuilla resursseilla tässä yhteydessä sopimusurakoitsijoita (tai kilpailutuksen kautta hankittuja urakoitsijoita), omaa henkilökuntaa vai molempia edellä mainittuja (urakoitsijoita ja omaa henkilökuntaa)?

Tarviketoimitukset

Hakemuksen mukaan *"materiaalihankinnat toteutetaan asiakkailta vastaanotettujen yksittäisten tilausten mukaisesti"* ja *"materiaalitoimitukset sisältävät vain sähkönjakeluun tarvittavia materiaaleja tai komponentteja/laitteita"*.

Liittyvätkö tarviketoimitukset poikkeuslupahakemuksen kohdan 1 mukaiseen liiketoimintaan (sähkönjakelun tilaustyöpalvelu)?

Vuokraustoiminta

Hakemuksen mukaan vuokraustoiminta sisältää myös *"hakijan omistuksessa olevan tietoliikenneverkon vuokraus konsernin liiketoiminnoille sekä Porin kaupungin katuvalojen ohjaukseen"*.

Mitä tietoliikenneverkon vuokraus pitää sisällään? Pyydämme selventämään mitä tietoliikenneverkon vuokrauksella käytännössä tarkoitetaan. Ja edellyttääkö tietoliikenneverkon omistaminen jonkin toimivaltaisen viranomaisen myöntämän luvan?

Muut liiketoiminnot

Hakemuksen mukaan *"muut liiketoiminnot sisältävät kaapelinnäyttöpalvelun, lukitus ja käyttömaksuja, FEN-tiedonsiirtolaskutuksen (FG-yhteys)"*.

Minkälaisissa asiayhteyksissä yhtiö perii lukitus ja käyttömaksuja? Pyydämme myös selventämään mitä FEN-tiedonsiirtolaskutuksella tarkoitetaan?

Pori Energia Sähköverkot Oy:n vastine poikkeuslupahakemusta koskevaan täydennyspyyntöön

Pori Energia Sähköverkot Oy toimitti 20.9.2024 vastauksen Energiaviraston lähettämään lisätietopyyntöön. Pori Energia Sähköverkot Oy toimittaman vastauksen mukaan:

"Sähkönjakelun tilaustyöpalvelu

Tilaustöihin kohdistettavilla resursseilla tarkoitetaan sekä omaa henkilökuntaa että sopimusurakoitsijoita (kilpailutuksen kautta hankittuja sopimusurakoitsijoita). Näin pystytään samassa yhteydessä kehittämään resurssien alueellista tuntemusta sekä paikallisuutta vastaten samalla jakeluverkonhaltijan vastuualueella syntyviin sekä vastuualueen toimintaa kehittäviin tarpeisiin myös tukitoimien saavutettavuutta ja "paikallaoloa" turvaten.

Tarviketoimitukset

Tarviketoimitukset liittyvät osittain kohtaan 1¹⁷. Tämän lisäksi materiaalihankinnoissa voi olla kyse myös yksittäisille asiakkaille toimitettavista materiaaleista/komponenteista/laitteista, joka toimitus ei sisällä mitään muuta kuin materiaaleja.

Vuokraustoiminta

Tietoliikenneverkon vuokraus pitää sisällään vuokralaiselle annetun oikeuden käyttää tietoliikenneverkkoa oman toimintansa tarpeisiin. Vuokrauksella tarkoitetaan tässä yhteydessä oikeutta käyttää olemassa olevasta verkkoyhtiön tietoverkosta vapaaksi jääviä kuituyhteyksiä. Tietoliikenneverkon omistaminen ei verkkoyhtiön käsityksen mukaan edellytä erillistä lupaa. Tietoliikenneverkon sijoittaminen voi joissain tapauksissa vaatia viranomaisen myöntämän maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n mukaisen sijoitusluvan.

Muut liiketoiminnot

Lukitus- ja käyttömaksuja peritään tilanteessa missä verkkoyhtiö on hankkinut kohteeseen älylukon ja kohteessa on sekä asiakkaan että verkkoyhtiön omaisuutta. Lukitus- ja käyttömaksutilanteita on vain yritysasiakkaiden kanssa. Esimerkkinä voidaan mainita esim. tilanne, missä vedenpumppaamossa on yhteiskäyttömuunto ja lukituksen on hankkinut verkkoyhtiö.

FEN-tiedonsiirtolaskutus onkin todellisuudessa menoerä. FEN -tiedonsiirto on tässä yhteydessä mainittu esimerkinomaisena elementtinä siitä, mihin verkkoyhtiön tietoverkkoa käytetään."

Energiaviraston lausuntopyyntö päätösluonnoksesta

Energiavirasto varasi Pori Energia Sähköverkot Oy:lle mahdollisuuden lausua päätösluonnoksesta ennen päätöksen antamista. Energiavirasto toimitti päätösluonnoksen lausuttavaksi Pori Energia Sähköverkot Oy:lle 25.10.2024. Lausunto pyydettiin toimittamaan Energiavirastolle viimeistään 15.11.2024.

Pori Energia Sähköverkot Oy ilmoitti sähköpostitse 12.11.2024 ettei sillä ole lausuttavaa päätösluonnoksessa sovellettuun sähkömarkkinalain tulkintaan liittyen. Pori Energia Sähköverkot Oy kuitenkin tarkensi toimittamassaan sähköpostiviestissään päätöksen salassapitoa koskevia seikkoja.

¹⁷ Kohdalla 1 viitataan poikkeuslupahakemuksen kohteena olevaan sähkönjakelun tilaustyöpalvelu-liiketoimintaan.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Energiaviraston toimivalta

Energiavirasto toimii sähkömarkkina- (588/2013), laissa sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) ja Energiavirastosta annetussa laissa (870/2013) tarkoitettuna sähkömarkkinaviranomaisena valvoen ja seuraten sähkö- ja maakaasumarkkinoita sekä edistäen sähkömarkkinoiden ja maakaasumarkkinoiden toimivuutta.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 5 §:n mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetun kansallisen ja unionin lainsäädännön ja viranomaisen määräysten noudattamista sekä hoitaa muut 2 §:ssä tarkoitetussa lainsäädännössä sille annetut tehtävät.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 9 §:n mukaan Energiaviraston on velvoitettava kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteita rikkonut tai laiminlyönyt korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata.

Toimintojen eriyttäminen

Sähkömarkkinalain (588/2013) 77 §:n 1 momentin mukaisesti sähkömarkkinoilla toimivan yrityksen on eriytettävä sähköverkkotoiminta muista sähköliiketoiminnoista sekä sähköliiketoiminnat muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista. Sähkömarkkinalain 78 §:n mukaan eriyttämisellä tarkoitetaan sitä, että tilikausittain on laadittava tuloslaskelma ja tase eriytettävälle sähköliiketoiminnoille ja yhdistetty tuloslaskelma ja tase muille yrityksen liiketoiminnoille. Eriyttämisvelvollisuus koskee sähkömarkkinalain 79 §:n nojalla myös sähköliiketoimintaa harjoittavaa kunnallista laitosta.

Poikkeuksena eriyttämisestä on vähäinen liiketoiminta. Sähkömarkkinalain 77 §:n 3 momentin mukaan sähköliiketoimintoja ei tarvitse eriyttää toisistaan ja muista liiketoiminnoista, jos liiketoiminta on määrältään tai suhteessa yrityksen harjoittamiin muihin liiketoimintoihin verrattuna vähäistä. Ministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, milloin liiketoiminta on merkitykseltään vähäistä.

Merkitykseltään vähäisen liiketoiminnan käsite on määritetty Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa sähköliiketoimintojen eriyttämisestä (1305/2019). Asetuksen 2 §:n mukaisesti vähämerkityksellisiä ovat sellaiset sähköliiketoiminnat, joiden liikevaihto on alle 10 % yhteisön tai laitoksen liikevaihdosta ja suuruudeltaan alle 500 000 euroa vuodessa. Merkitykseltään vähäiseksi ei kuitenkaan katsota verkko haltijan harjoittamaa sähköverkkotoimintaa tai sähköverkkotoiminnan osatoimintaa.

Vähämerkityksellisiksi katsotaan myös sellaiset muut liiketoiminnat, joiden yhteinen liikevaihto on alle 10 % yhteisön liikevaihdosta ja suuruudeltaan alle 500 000 euroa vuodessa. Vähäinen muu liiketoiminta voi olla mukana ensisijaisesti muun sähköliiketoiminnan luvuissa, tai mikäli muuta sähköliiketoimintaa ei ole, sähköverkkotoiminnan luvuissa.

Sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi perustellusta syystä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen tässä laissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot, jos eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi kohtuutonta.

Jakeluverkonhaltijan harjoittamat muut liiketoiminnat

Sähkömarkkinalain (497/2023) 61 a §:n 1 momentin mukaan jakeluverkonhaltijalla on oikeus harjoittaa liiketoimintaa muussa verkossa kuin sähköverkossa, jos toimivaltainen viranomainen on myöntänyt jakeluverkonhaltijalle tällaisen liiketoiminnan harjoittamisen edellyttämän toimiluvan.

Sähkömarkkinalain 61 a §:n 2 momentin mukaan jakeluverkonhaltija ei saa harjoittaa sähköajoneuvojen latauspalveluliiketoimintaa. Jakeluverkonhaltija voi kuitenkin ylläpitää omaan käyttöönsä varattuja sähköajoneuvojen latauspisteitä.

Sähkömarkkinalain 61 a §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi myöntää jakeluverkonhaltijalle luvan harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin jakeluverkonhaltijalle on säädetty mahdolliseksi tässä laissa tai sähkökauppa-asetuksessa, jos liiketoiminnan harjoittaminen on tarpeen, jotta jakeluverkonhaltija voi täyttää tämän lain tai sähkökauppa-asetuksen mukaiset velvoitteensa.

Sähkömarkkinalain (588/2013) 3 §:n kohdan 10 mukaan jakeluverkonhaltijalla tarkoitetaan verkonhaltijaa, jolla on hallinnassaan jakeluverkkoa tai suurjännitteistä jakeluverkkoa ja joka harjoittaa luvanvaraista sähköverkkotoimintaa tässä verkossa.

Perustelut

Pori Energia Sähköverkot Oy toimii sähkömarkkinalain (588/2013) 3 §:n kohdan 10 määritelmän tarkoittamana jakeluverkonhaltijana, jolla on hallinnassaan jakeluverkkoa ja joka harjoittaa luvanvaraista sähköverkkotoimintaa tässä verkossa. Sähkömarkkinalain (497/2023) 61 a §:n mukaiset säännökset tulevat täten sovellettavaksi Pori Energia Sähköverkot Oy:n kohdalla.

Sähkömarkkinalain 61 a §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi myöntää jakeluverkonhaltijalle luvan harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin jakeluverkonhaltijalle on säädetty mahdolliseksi tässä laissa tai sähkökauppa-asetuksessa, jos liiketoiminnan harjoittaminen on tarpeen, jotta jakeluverkonhaltija voi täyttää tämän lain tai sähkökauppa-asetuksen mukaiset velvoitteensa.

Sähkömarkkinalain 61 a §:n 1 momentin mukaan jakeluverkonhaltijalla on kuitenkin oikeus harjoittaa liiketoimintaa muussa verkossa kuin sähköverkossa, jos toimivaltainen viranomainen on myöntänyt jakeluverkonhaltijalle tällaisen liiketoiminnan harjoittamisen edellyttämän toimiluvan.

Pori Energia Sähköverkot Oy on hakenut Energiavirastolta 29.8.2024 sähkömarkkinalain 61 a §:n 3 momentin mukaista poikkeuslupaa harjoittaa muuta liiketoimin-

taa. Hakijan muuhun liiketoimintaan lukeutuvat seuraavat liiketoiminnot: 1) sähköjakelun tilaustyöpalvelu, 2) asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelu, 3) tarviketoimitukset, 4) alamittauspalvelut, 5) vuokraustoiminta ja 6) muut liiketoiminnot¹⁸.

Energiavirasto on soveltanut yhtiön poikkeuslupahakemuksen perusteella tapauskohtaista harkintaa. Energiavirasto voi muuttaa ratkaisuaan lainsäädännön muuttamisen, muutoksenhakutuomioistuimen antaman ratkaisun tai yhtiön toiminnan edellytyksissä tapahtuvien olennaisten muutosten seurauksena. Energiavirasto ratkaisuaan päätöstään seuraavasti:

1) Sähköjakelun tilaustyöpalvelu

Pori Energia Sähköverkot Oy:n sähköjakelun tilaustyöpalvelu sisältää asiakkaiden sähköjakeluverkkoihin, kiinteistöverkkoihin ja verkkoinfraan liittyviä projektiluonteisia tilaustöitä. Näitä ovat mm. mittakeskusten toimittaminen, teollisuusasiakkaiden aluesähköistys ja konsernin sisäiset rakennushankkeet, kuten sisäverkon muutostyöt, katkaisijoiden vaihtotyöt sekä alamittauspalveluiden ja muuntamoiden rakentaminen. Tilaustyön varsinaiseen palveluntarjontaan osallistuu hakijan oma henkilöstö, mutta tilaustyön fyysinen toteutus on ulkoistettu hakijan sopimusurakoitsijoille. Sähköjakelun tilaustyöpalvelun liikevaihto oli vuonna 2023 yhteensä [REDACTED]^{19 20}, eli noin 34 % Pori Energia Sähköverkot Oy:n muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta (1 481 000 €).

Energiavirasto katsoo, että Pori Energia Sähköverkot Oy:n harjoittama sähköjakelun tilaustyöpalvelu on luonteensa mukaisesti urakointitoimintaa. Urakointitoiminta on kilpailtua liiketoimintaa, jonka harjoittamiseen ei edellytetä 61 a §:n 1 momentissa tarkoitettua toimivaltaisen viranomaisen myöntämää toimilupaa. Urakointi tarkoittaa Energiaviraston eriyttämisohjeen (Dnro 3734/040002/2024) mukaan muuhun kuin yhtiön omaan verkkoon kohdistuvaa suunnittelu-, rakennus- ja ylläpitotoimintaa.

Energiaviraston katsoo, että asiakkaiden sähköjakeluverkostoisiin tehtävät projektiluonteiset tilaustyöt tukevat jakeluverkonhaltijan sähkömarkkina- ja sähkökauppa-asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamista. Tilaustyöpalveluiden avulla voidaan mm. edistää varman, luotettavan ja tehokkaan sähköjakeluverkon käyttöä, ylläpitoa ja kehittämistä. Tilaustyöpalveluihin allokoitujen henkilöresurssit turvaavat viraston näkemyksen mukaan myös sähköverkon toimintavarmuutta ja sähkönsäilyttäjien riittävää sähkönsaantia, sillä tilaustyöpalveluiden henkilöresursseja on mahdollista hyödyntää luvanvaraisessa sähköverkossa esiintyvien viikatilanteiden korjaamiseen.

Energiavirasto toteaa, ettei sähköjakelun tilaustyöpalveluliiketoiminnan sijoittaminen erilliseen yhtiöön ole tarkoituksenmukaista edellä mainituilla perusteilla. Viraston näkemyksen mukaan sähköjakelun tilaustyöpalvelut tukevat Pori Energia Sähköverkot Oy:n sähköverkkotoiminnan harjoittamista. Energiavirasto myöntää Pori

¹⁸ Muut liiketoiminnot sisältävät muut liiketoiminnot paitsi kohtien 1–5 mukaiset liiketoiminnot ja SML (588/2013) 3 §:n 6 kohdan mukaisen sähköverkkoliiketoiminnan.

¹⁹ Sähkönsäilyttäjien tilaustyöpalvelun liikevaihto vuonna 2023 = [REDACTED]
Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

²⁰ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

26.11.2024

Energia Sähköverkot Oy:lle 61 a §:n 3 momentin mukaisen luvan harjoittaa sähkönjakelun tilaustyöpalveluliiketoimintaa.

2) Asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelu

Pori Energia Sähköverkot Oy:n asiantuntijapalvelu sisältää asiakkaiden sähkönjakeluverkkoihin kohdistuvan suunnittelu- ja selvityspalvelun, konsernin yhtiöille ja muille yhtiöille tarjottavia projektipäällikkö-, asiantuntija- ja käytönjohtajapalveluita sekä NIS-pääkäyttäjäpalvelun Porin kaupungin valaistusverkolle. Yhtiön käyttökeskuspalvelu sisältää vastaavasti palveluiden tuottamisen konsernin liiketoiminoille sekä Porin kaupungin katuvalojen ohjaukseen. Asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelun tarjonnassa käytetään yhtiön omaa henkilökuntaa. Asiantuntija- ja käyttökeskuspalveluiden liikevaihto oli vuonna 2023 yhteensä [REDACTED]^{21 22}, eli noin [REDACTED]²³ % Pori Energia Sähköverkot Oy:n muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta (1 481 000 €).

Energiavirasto katsoo, että Pori Energia Sähköverkot Oy:n asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelu on kilpailtua liiketoimintaa, joka ei edellytä 61 a §:n 1 momentissa tarkoitettua toimivaltaisen viranomaisen myöntämää toimilupaa.

Energiavirasto katsoo, että asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelut tukevat jakeluviraston sähkösäätelyviraston sähkömarkkina- ja sähkökauppa-asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamista. Palveluihin allokoidut henkilöresurssit turvaavat viraston näkemysmukan sähkönjakelun toimintavarmuutta, sähkön loppukäyttäjien riittävää sähkön saantia ja edistää kohtuullisia sähkön jakeluvaatimuksia pitkällä aikavälillä, koska asiantuntija- ja käyttökeskuspalveluiden henkilöresursseja hyödynnetään myös luvanvaraisessa sähkönjakelutoiminnassa.

Energiavirasto toteaa, ettei asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelun sijoittaminen erilliseen yhtiöön ole tarkoituksenmukaista edellä mainituilla perusteilla. Viraston näkemysmukan asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelut tukevat Pori Energia Sähköverkot Oy:n sähkönjakelutoiminnan harjoittamista. Energiavirasto myöntää Pori Energia Sähköverkot Oy:lle 61 a §:n 3 momentin mukaisen luvan harjoittaa asiantuntija- ja käyttökeskuspalveluliiketoimintaa.

3) Tarviketoimitukset

Pori Energia Sähköverkot Oy:n tarviketoimitukset sisältävät sähkönjakeluun tarvittavia materiaalien kuten kaapeli-, muuntaja-, komponentti- ja muuntamomateriaalien toimitukset asiakkaille. Tarviketoimituksia toteutetaan asiakkailta vastaanotettujen tilausten perusteella ja ne liittyvät osittain kohdan 1 mukaiseen liiketoimintaan (sähkönjakelun tilaustyöt)²⁴. Materiaalitoimitussopimukset on kilpailutettu erityisalojen hankintamenettelyjä koskevien lakien mukaisesti. Tarviketoimitusten

²¹ Asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelun liikevaihto vuonna 2023 = [REDACTED]. Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

²² Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

²³ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

²⁴ Tieto perustuu Pori Energia Sähköverkot Oy:n 20.9.2024 toimittamaan selvitykseen.

26.11.2024

liikevaihto oli vuonna 2023 yhteensä [REDACTED]^{25 26}, eli noin [REDACTED]²⁷% Pori Energia Sähköverkot Oy:n muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta (1 481 000 €).

Energiavirasto katsoo, että Pori Energia Sähköverkot Oy:n tarviketoimitukset ovat kilpailtua liiketoimintaa, joka ei edellytä 61 a §:n 1 momentissa tarkoitettua toimivaltaisen viranomaisen myöntämää toimilupaa.

Energiavirasto katsoo, että tarviketoimitukset tukevat yhtiön esittämällä tavalla Pori Energia Sähköverkot Oy:n sähköjakelun tilaustyöpalveluiden (kohta 1) harjoittamista. Tarviketoimitusten avulla yhtiö voi myös esimerkiksi varmistua sähköjakeluverkkoon liitettävien materiaalien yhteensopivuudesta ja sitä kautta tukea varman, luotettavan ja tehokkaan sähköjakeluverkon käyttöä sekä sähkön loppukäyttäjien riittävää sähkön saantia. Tarviketoimitusten yhtiöittämisvelvoite voisi viraston mukaan myös tarpeettomasti hankaloittaa sähköjakelun tilaustyöpalveluiden harjoittamista sekä pidentää asiakkaiden tilaamien materiaalien toimitusaikaa. Yhtiöittäminen voisi lisäksi heijastua lisäkustannusten muodossa materiaalien hintoihin.

Sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi perustellusta syystä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen tässä laissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot, jos eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi kohtuutonta.

Velvoite tarviketoimitusten sijoittamisesta erilliseen yhtiöön olisi viraston mukaan sähkömarkkinalain vaatimusten mukaisesti kohtuutonta, koska yhtiöittämisvelvoite voisi kohtuuttomasti hankaloittaa tilaustyöpalveluiden harjoittamista, joille myönnetään lupa tässä päätöksessä. Energiavirasto myöntää Pori Energia Sähköverkot Oy:lle 83 §:n 3 momentin mukaisen poikkeuksen sähkömarkkinalaissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot.

4) Alamittauspalvelut

Pori Energia Sähköverkot Oy alamittauspalvelut liittyvät asiakkaiden käyttöpaikoilla ja sisäisissä verkoissa suoritettaviin mittauspalveluihin, jotka poikkeavat tavanomaisesta mittauksesta. Alamittauspalveluiden liikevaihto oli vuonna 2023 yhteensä [REDACTED]^{28 29}, eli noin [REDACTED]³⁰ % Pori Energia Sähköverkot Oy:n muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta (1 481 000 €).

Sähkömarkkinalain 22 §:n 1 momentin mukaan verkonhaltijan on järjestettävä sähköverkossaan taseselvityksen ja laskutuksen perustana oleva sähköntoimitusten mittaus sekä mittautietojen rekisteröinti ja ilmoittaminen sähkömarkkinoiden osapuolille. Taseselvityksessä ja laskutuksessa tarvittavat mittautustiedot on ilmoit-

²⁵ Tarviketoimitusten liikevaihto vuonna 2023 = [REDACTED]. Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

²⁶ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

²⁷ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

²⁸ Alamittauspalvelun liikevaihto vuonna 2023 = [REDACTED]. Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

²⁹ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

³⁰ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

26.11.2024

tettava sähkökäyttöpaikka- tai mittauskohtaisesti. Verkonhaltijan vastuu mittauksen järjestämisestä ei ulotu tilanteisiin, joissa sähköntoimitus tapahtuu kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäisen sähköverkon kautta³¹.

Energiavirasto toteaa, että asiakas voi erikseen tilata verkkoyhtiöltä käyttöönsä muita mittauslaitteita, joita verkkoyhtiö ei tavanomaisena sähkökulutuksen ja -tuotannon mittauksista koskevana palveluna ole velvollinen asentamaan. Tällaisia mittauslaitteita ovat:

- uusi etämittauslaitteisto, jos verkkoyhtiö ei ole velvollinen sitä asentamaan
- uusi etämittauslaitteisto kuormanohjausreleellä, jos verkkoyhtiö ei ole velvollinen sitä asentamaan
- uusi etämittauslaitteisto tuotannon erillistä mittaamista varten, kun erillinen mittaus ei ole pakollista
- uusi etämittauslaitteisto sähköajoneuvojen latauspisteen sähköntoimituksen erillistä mittaamista varten.³²

Energiavirasto toteaa, että Pori Energia Sähköverkot Oy:n alamittauspalvelut ovat tavanomaisesta mittauksesta poikkeavia mittauspalveluita. Alamittauksella tarkoitetaan Energiateollisuus ry:n sähkön mittauksen periaatteita koskevan ohjeen mukaan *"mittausjärjestelyä, jossa käyttöpaikan mittari on kytketty fyysisesti toisen käyttöpaikan sähkölaitteistoon tai sähköverkkoon ja näiden kahden (tai useamman) mittarin mittaustiedoista lasketaan kummankin käyttöpaikan todellinen sähkökulutus"*³³.

Sähkömarkkinalain 1 §:n 2 momentin mukaan sähköalan yritysten tehtäviin kuuluu huolehtia asiakkaittensa ja verkkonsa käyttäjien sähkönhankintaan liittyvistä palveluista sekä edistää omassa ja näiden toiminnassa sähkön tehokasta ja säästäväistä käyttöä.

Energiavirasto katsoo, että alamittauspalvelut tukevat jakeluverkonhaltijan sähkömarkkinalaissa ja sähkökauppa-asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamista. Alamittauspalveluiden avulla voidaan mm. edistää varman, luotettavan ja tehokkaan sähkönjakeluverkon käyttöä, ylläpitoa ja kehittämistä. Alamittauspalvelut voivat myös edistää verkon käyttäjien sähkön tehokasta ja säästäväistä käyttöä, koska alamittauspalvelu mahdollistaa esim. samassa kiinteistössä sijaitsevien liiketilöiden käyttöpaikkakohtaisen sähkökulutuksen seurannan ja hallinnoinnin.

Energiavirasto toteaa, ettei alamittauspalveluiden sijoittaminen erilliseen yhtiöön ole tarkoituksenmukaista edellä mainituilla perusteilla. Viraston näkemyksen mukaan alamittauspalvelut tukevat Pori Energia Sähköverkot Oy:n sähköverkkotoiminnan harjoittamista. Energiavirasto myöntää Pori Energia Sähköverkot Oy:lle 61 a §:n 3 momentin mukaisen luvan harjoittaa alamittauspalvelut-liiketoimintaa.

³¹ HE 20/2013 vp 81

³² Valtioneuvoston asetus sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta (767/2021) 6 luvun 7 §.

³³ Energiateollisuus. 2023. Sähkön mittauksen periaatteita. Saatavilla: <https://energia.fi/wp-content/uploads/2024/01/Sahkon-mittauksen-periaatteita-2023.pdf> (Viitattu 23.10.2024).

5) Vuokraustoiminta

Pori Energia Sähköverkot Oy:n vuokraustoimintaan kuuluvat konsernin liiketoiminnolle ja Porin kaupungin katuvalojen ohjaukseen vuokrattava tietoliikenneverkko sekä varavoimakoneiden, muuntamoiden ja muuntamokoneiden vuokraus ja yksittäiset tilavuokrat. Vuokraustoiminnan liikevaihto oli vuonna 2023 yhteensä [REDACTED]^{34 35}, eli noin [REDACTED]³⁶ % Pori Energia Sähköverkot Oy:n muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta (1 481 000 €). Tietoliikenneverkon vuokraus kattaa noin [REDACTED]³⁷ %³⁸ ja muu vuokraus noin [REDACTED]³⁹ %⁴⁰ vuokraustoiminnan liikevaihdosta.

Tietoliikenneverkon vuokraus

Energiavirasto toteaa, että vuokraustoiminnan liikevaihto muodostuu pääasiassa yhtiön omistuksessa olevan tietoliikenneverkon vuokratuloista. Pori Energia Sähköverkot Oy:n 20.9.2024 toimittaman selvityksen mukaan tietoliikenneverkon vuokrauksessa on kyse yhtiön omistaman tietoliikenneverkon vapaaksi jäävien kuituyhteyksien vuokraamisesta. Yhtiön omistama tietoliikenneverkko palvelee myös sähköverkkotoiminnan harjoittamista. Tietoliikenneverkon varsinainen omistaminen ei ole sähkömarkkinalain 61 a §:n 1 momentin mukaista muussa kuin sähköverkossa harjoitettavaa liiketoimintaa, joka edellyttäisi toimivaltaisen viranomaisen myöntämän luvan. Tietoliikenneverkon sijoittaminen voi tosin edellyttää joissakin tapauksissa sijoitusluvan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 161 §:n perusteella⁴¹.

Sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi perustellusta syystä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen tässä laissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot, jos eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi kohtuutonta.

Energiavirasto katsoo, että rinnakkaisten tietoliikenneyhteyksien rakentaminen ei ole taloudellisessa mielessä kannattavaa konsernin liiketoimintojen ja Porin kaupungin katuvalojen ohjauksen kannalta. Tietoliikenneverkon vuokrauksen yhtiöittämiselvoite voisi viraston mukaan myös tarpeettomasti hankaloittaa konsernin liiketoimintojen ja Porin kaupungin katuvalojen ohjauksen harjoittamista. Energiaviraston näkemyksen mukaan vapaaksi jääneiden kuituyhteyksien vuokraaminen on taloudellisessa mielessä järkevää, koska vuokraamisesta saatavilla tuloilla voidaan alentaa Pori Energia Sähköverkot Oy:n sähköverkkotoiminnan käytössä ole-

³⁴ Vuokraustoiminnan liikevaihto vuonna 2023 = [REDACTED]. Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

³⁵ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

³⁶ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

³⁷ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

³⁸ Tietoliikenneverkon vuokrauksen keskimääräisen liikevaihdon osuus vuokraustoiminnan keskimääräisestä kokonaisliikevaihdosta = [REDACTED]. Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

³⁹ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

⁴⁰ Muun vuokrauksen keskimääräisen liikevaihdon osuus vuokraustoiminnan keskimääräisestä kokonaisliikevaihdosta = [REDACTED]. Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

⁴¹ Tieto perustuu Pori Energia Sähköverkot Oy:n 20.9.2024 toimittamaan selvitykseen.

26.11.2024

van tietoliikenneverkon omistamisesta aiheutuvia kustannuksia. Tietoliikenneverkossa olemassa oleva kapasiteetti turvaa lisäksi Pori Energia Sähköverkot Oy:n sähköjakeluverkon käyttöä, ylläpitoa ja tulevaisuuden kehittämismahdollisuuksia.

Velvoite tietoliikenneverkon vuokraustoiminnan sijoittamisesta erilliseen yhtiöön olisi viraston mukaan sähkömarkkinalain vaatimusten mukaisesti kohtuutonta edellä mainituilla perusteilla. Energiavirasto myöntää Pori Energia Sähköverkot Oy:lle 83 §:n 3 momentin mukaisen poikkeuksen sähkömarkkinalaissa edellytystä tavasta eriyttää toiminnot.

Muu vuokraus

Pori Energia Sähköverkot Oy:n muun vuokraustoiminnan liikevaihto muodostuu varavoimakoneiden, muuntamoiden ja muuntamokoneiden vuokraamisesta saaduista tuloista sekä yksittäisistä tilavuokrista esimerkiksi muuntajalle. Energiavirasto toteaa, että Pori Energia Sähköverkot Oy:n muun vuokraustoiminnan harjoittaminen ei edellytä 61 a §:n 1 momentissa tarkoitettua toimivaltaisen viranomaisen myöntämää toimilupaa. Energiavirasto myös toteaa, että Pori Energia Sähköverkot Oy:n muu vuokraustoiminta on suhteellisen vähäistä yhtiön muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihtoon nähden. Pori Energia Sähköverkot Oy:n muu vuokraustoiminta ei siten muodosta olennaista kokonaisuutta Pori Energia Sähköverkot Oy:n poikkeuslupahakemuksen kokonaistarkastelussa.

Energiaviraston näkemyksen mukaan Pori Energia Sähköverkot Oy:n muu vuokraustoiminta tukee sähkömarkkinalaissa ja sähkökauppa-asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamista. Muu vuokraustoiminta turvaa viraston näkemyksen mukaan erityisesti sähkön loppukäyttäjien riittävää sähkönsaantia. Viraston mukaan muun vuokraustoiminnan sijoittaminen erilliseen yhtiöön voisi myös olla merkittävä hallinnollinen lisärasite, joka voisi mahdollisesti heijastua vuokralaisille lisäkustannusten muodossa.

Energiavirasto toteaa, ettei muun vuokraustoiminnan sijoittaminen erilliseen yhtiöön ole tarkoituksenmukaista edellä mainituilla perusteilla. Viraston näkemyksen mukaan muu vuokraustoiminta tukee Pori Energia Sähköverkot Oy:n sähköverkko-toiminnan harjoittamista. Energiavirasto myöntää Pori Energia Sähköverkot Oy:lle 61 a §:n 3 momentin mukaisen luvan harjoittaa poikkeuslupahakemuksessa mainittua muuta vuokraustoimintaa.

6) Muut liiketoiminnot

Pori Energia Sähköverkot Oy:n muut liiketoiminnot sisältävät kaikki muut kuin poikkeuslupahakemuksessa kuvatut liiketoiminnot (sähköjakelun tilaustyöpalvelu, asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelu, tarviketoimitukset, alamittauspalvelut ja vuokraustoiminta lukuun ottamatta). Näihin lukeutuvat esimerkiksi kaapelinäyttöpalveluista sekä lukitus- ja käyttömaksuista saatavat tulot. Pori Energia Sähköverkot Oy:n 20.9.2024 toimittaman selvityksen mukaan *"lukitus- ja käyttömaksuja peritään tilanteessa missä verkkoyhtiö on hankkinut kohteeseen älylukon ja kohteessa on sekä asiakkaan että verkkoyhtiön omaisuutta. Lukitus- ja käyttömaksutilanteita on vain yritysasiakkaiden kanssa. Esimerkkinä voidaan mainita esim. tilanne, missä vedenpumpuamossa on yhteiskäyttömuuntamo ja lukituksen on hankkinut verkkoyhtiö."*

26.11.2024

Muiden liiketoimintojen liikevaihto oli vuonna 2023 yhteensä [REDACTED]^{42 43}, eli noin [REDACTED]⁴⁴ % Pori Energia Sähköverkot Oy:n muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta (1 481 000 €). Energiavirasto toteaa, että Pori Energia Sähköverkot Oy:n muiden liiketoimintojen liikevaihto on suhteellisen vähäinen yhtiön muun liiketoiminnan kokonaisliikevaihtoon nähden. Muut liiketoiminnot eivät siten muodosta olennaista osuutta Pori Energia Sähköverkot Oy:n poikkeuslupahakemuksen kokonaistarkastelussa.

Sähkömarkkinalain 83 §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi perustellusta syyistä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen tässä laissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot, jos eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi kohtuutonta.

Energiavirasto katsoo, että Pori Energia Sähköverkot Oy:n poikkeuslupahakemuksessa mainittuja muita liiketoimintoja on tarkoituksenmukaista tarkastella muun liiketoiminnan eriyttämistä koskevassa asiassa kokonaisuutena. Velvoite muiden liiketoimintojen sijoittamisesta erilliseen yhtiöön voisi tarpeettomasti hankaloittaa Pori Energia Sähköverkot Oy:n muiden liiketoimintojen harjoittamista, joille Energiavirasto on myöntänyt 61 a §:n 3 momentin mukaisen luvan tässä päätöksessä, sikäli kun yhtiön muihin liiketoimintoihin lukeutuvat yksittäiset toiminnot tukisivat näiden harjoittamista.

Velvoite muiden liiketoimintojen sijoittamisesta erilliseen yhtiöön olisi viraston mukaan sähkömarkkinalain vaatimusten mukaisesti kohtuutonta edellä mainituilla perusteilla. Energiavirasto myöntää Pori Energia Sähköverkot Oy:lle 83 §:n 3 momentin mukaisen poikkeuksen sähkömarkkinalaissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot.

--- ---

Sähkömarkkinalain (588/2013) 77 §:n 1 momentin mukaisesti sähkömarkkinoilla toimivan yrityksen on eriytettävä sähköverkkotoiminta muista sähköliiketoiminnoista sekä sähköliiketoiminnat muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista. Sähkömarkkinalain 78 §:n mukaan eriyttämisellä tarkoitetaan sitä, että tilikausittain on laadittava tuloslaskelma ja tase eriytettävälle sähköliiketoiminnoille ja yhdistetty tuloslaskelma ja tase muille yrityksen liiketoiminnoille ja tase muille yrityksen liiketoiminnoille.

Energiavirasto toteaa, että Pori Energia Sähköverkot Oy:n tulee eriyttää jatkossakin sähköverkkotoiminta muista sähköliiketoiminnoista sekä sähköliiketoiminnat muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista. Sähköjakelun tilaustyöpalvelu, asiantuntija- ja käyttökeskuspalvelu, tarvike-toimitukset, alamittauspalvelut, vuokraustoiminta ja muut liiketoiminnot tulee siten eriyttää jatkossakin Pori Energia Sähköverkot Oy:n muuhun liiketoimintaan. Tarkempia ohjeita eriyttämisen toteuttamisesta on annettu Energiaviraston ohjeella (dnro 3734/040002/2024) sähkö- ja maakaasuliiketoimintojen laskennallisesta ja oikeudellisesta eriyttämisestä.

⁴² Muiden liiketoimintojen liikevaihto vuonna 2023 = [REDACTED]. Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

⁴³ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

⁴⁴ Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1§ 20 kohdan perusteella.

Sovelletut säännökset

Sähkömarkkinalaki (588/2013) 77 §, 78 §, 79 §, 83 §

Sähkömarkkinalaki (497/2023) 61 a §

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus sähköliiketoimintojen eriyttämisestä (1305/2019) 2 §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 5 §, 9 §, 36 §

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Energiaviraston maksullisista suoritteista vuosina 2023–2025 (1217/2022) 4 § 4.a kohta

Muutoksenhaku

Valitusosoitus markkinaoikeuteen Pori Energia Sähköverkot Oy:lle päätöksen liitteenä.

Lisätiedot

Lisätietoja asiassa antaa laskentatoimen asiantuntija Åsa Liesola (s-posti asa.liesola@energiavirasto.fi / puh +358 295 050 055).

Liitteet Valitusosoitus

Jakelu Pori Energia Sähköverkot Oy

Tiedoksi Ei tiedoksi

Maksu 2 500 €

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

faksi: 029 56 43314

sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2050 euroa. Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu on 510 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.